

За результатами розтину встановлено: набряки повік, підшкірної клітковини в ділянці голови, грудної клітки і черевної стінки, підслизової основи шлунка й товстого відділу кишечника, брижі товстого відділу кишечника; гострий катаральний гастрит з поодинокими крововиливами у слизову оболонку дна шлунка (один випадок); білкова дистрофія в печінці та нирках; гостра застійна гіперемія в печінці та мозковій речовині нирок; серозне запалення мезентеріальних лімфовузлів.

Набрякова форма колієнтеротоксемії виникає в добре вгодованих поросят 8–10-тижневого віку. Захворювання супроводжується швидким перебігом, високою летальністю і утворенням набряків (підшкірна клітковина, стінка шлунка, брижа та стінка товстого кишечника).

УДК 619:616–093/98:616.995.132:636.4

СИРОТИНКО О.Л. – студент

Наукові керівники – **УТЕЧЕНКО М.В., АНТШОВ А.А.**, кандидати вет. наук

Білоцерківський державний аграрний університет

СТРУКТУРНІ ЗМІНИ В ДЕЯКИХ ОРГАНАХ ПРИ АСКАРОЗІ СВИНЕЙ

Важливим чинником, що забезпечує високу ефективність свинарства, є стійке ветеринарне благополуччя тварин, особливо щодо інвазійних хвороб, які зумовлюють смерть тварин, зменшення їх продуктивності, погіршення якості продукції. Серед інвазійних хвороб найбільш часто зустрічаються кишкові гельмінтози, такі як аскароз, трихуроз, езофагостомоз, серед яких найбільше збитків завдає аскароз.

Метою роботи було вивчення патоморфологічних змін у деяких органах свиней під дією личинок і самих аскарисів у СТОВ “Агрофірма “Маяк” Маловисківського району Кіровоградської області“ та лабораторії патологічної анатомії ветеринарних клінік Білоцерківського державного аграрного університету протягом 2006 року. Починаючи з травня 2006 року відмічені випадки загибелі тварин (3 голови) у віці 3–4 міс., а також вимушено забито свиней (5 голів). З метою вивчення патоморфологічних змін, викликаних аскарисами, провели розтин трьох поросят в умовах виробництва (2), і в секційній залі (1) клінік Білоцерківського державного аграрного університету.

З метою вивчення патоморфологічних змін, спричинених аскарисами, проводили розтин трьох поросят 3–4-місячного віку, відбирали кусочки органів (печінки, тонкого й товстого відділів кишечника, брижових лімфатичних вузлів) для гістологічного дослідження.

За гістологічного дослідження печінки виявляли різної інтенсивності гостру застійну гіперемію (в одному випадку) та білкову зернисту дистрофію (у двох випадках). В окремих часточках виявляли різко розширені й заповнені кров'ю центральну вену та внутрішньочасточкові капіляри.

При дослідженні печінки від інших поросят діагностували досить значної інтенсивності білкову зернисту дистрофію гепатоцитів, які були збільшені, їх цитоплазма й каріоплазма просвітлені, балочна структура не чітка.

У лімфатичних вузлах структура фолікулів виражена лімфоцитами на різних етапах диференціювання. Синуси останніх нерівномірно розрихлені серозним ексудатом. Інколи в полі зору спостерігали розширені й заповнені кров'ю судини.

У підслизовому шарі тонкого й товстого кишечника судини були інтенсивно наповнені кров'ю. На слизових оболонках кишечника виявляли ознаки гострого катару: значну кількість катарального ексудату, десквамацію епітелію апікальних частин війок. У слизових оболонках виявляли добре виражені ознаки слизової дистрофії, що проявлялися наявністю значної кількості бокалоподібних клітин і вмістом у останніх муцину, десквамацією епітелію, руйнівні процеси апікальних ділянок війок.

УДК 619:616.07:616–091:616.995.132:636.4

СТЕПАНЮК Л.М., студентка

Наукові керівники – **УТЕЧЕНКО М.В., АНТШОВ А.А.**, кандидати вет. наук

Білоцерківський державний аграрний університет

ПАТОЛОГО-АНАТОМІЧНА ДІАГНОСТИКА ТРИХУРОЗУ В СВИНЕЙ

В останні роки інвазійні хвороби мають тенденцію до поширення й завдають значних економічних збитків. На жаль, боротьбі з гельмінтозами не завжди приділяється належна увага, перш

за все через те, що перебіг хвороб часто безсимптомний. Реєструються вони в багатьох свинарських господарствах різних кліматично-географічних зон України.

У зв'язку з тим, що в основному власники приватних свиноферм не користуються кваліфікованими послугами спеціалістів ветеринарної медицини і застосовують антигельмінтні препарати лише за консультації продавців ветеринарних аптек, не контролюючи ефективність їх застосування, не проводячи гельмінтокопроовоскопічних досліджень, нині виникла ситуація, пов'язана із впливом антигельмінтиків на конкретні види паразитів. Останнім часом значного поширення набули препарати альбендазолу, які мають широкий спектр дії й відносно дешеві. Але, застосовуючи їх, не враховують видовий склад гельмінтів. З використанням препаратів альбендазолу значно знизився рівень аскаридозної та езофагостомозної інвазій, але підвищився – трихуридозної, оскільки ці препарати малоєфективні при трихуридозі (ЕЕ = 20–30%).

Дослідження проводили в СВК “Свобода” Снігурівського району Миколаївської області, лабораторії кафедр ветсанекспертизи і патологічної анатомії, паразитології та фармакології Білоцерківського державного аграрного університету протягом січня – березня 2007 року.

З метою вивчення епізоотичної ситуації щодо трихуридозу свиней у січні 2007 року провели відбір проб фекалій від свиней різних вікових та виробничих груп. У результаті гельмінтокопроовоскопічних досліджень проб фекалій знайшли яйця: дрібні за розміром, бочкоподібної форми з пробками на полюсах, покриті щільною гладенькою оболонкою жовтого кольору.

На нашу думку, під впливом трихурисів в організмі свиней відбувається поетапний розвиток патолого-анатомічних змін. Останні залежать від інвазованості тварин (II – інтенсивності інвазії). Тому залежно від певного етапу й патоморфологічні зміни будуть різними.

При потраплянні в організм свиней яєць гельмінтів розвивається перша стадія паразита. У стінці сліпої кишки та товстого відділу кишечника виникає первинна запальна реакція, що характеризується розвитком слабовираженого дифузного серозного катару. При цьому в структурі кишечника виявляли міліарні сіро-білі вузлики та ушкодження слизової у вигляді “ямок.” Тварини мали добру вгодваність.

Наступний етап: у стінці кишечника відбувається формування статевозрілого паразита (волооголовця) упродовж близько 4–6 тижнів. У стінці товстого кишечника виникає набряк, гостре дифузне катаральне запалення, яке поступово ускладнюється крупозним. На фоні структурно зміненої слизової оболонки сліпої та ободової кишківки виявляли множинні паразити ниткоподібної форми довжиною до 7 см. Паразити тоншою (головною) частиною утримувалися в зміненій слизовій оболонці, а товстий (хвостовий) кінець вільно розташовувався у просвіті кишечника. З наростанням процесів аутоінтоксикації розвивалися дистрофічні зміни в печінці, нирках, міокарді. Тварини були виснаженими, відставали в рості та розвитку.

Завершальний етап трихуридозної інвазії характеризувався прогресуючим виснаженням. На розтині в товстому кишечнику паразитів практично не виявляли. Стінка кишечника перебувала у стані набряку, слизова оболонка була частково атрофована або некротизована, з множинними діapedезними крововиливами та виразками. Печінка, нирки, міокард перебували у стані інтенсивно вираженої білкової зернистої дистрофії. У легенях розвивався набряк. У більшості поросят описані вище патолого-анатомічні зміни виявляли на фоні аліментарної анемії.

Трихуридозна інвазія призводить до загибелі тварин, що спричинено прогресуючим виснаженням, розвитком дифузного крупозно-некротичного коліту та різної інтенсивності дистрофічних змін у печінці, нирках, міокарді.

УДК 619:616–071:616.981.49:636.4

ТЕРНОВИЙ Д.М., студент

Науковий керівник – **УТЕЧЕНКО М.В.**, канд. вет. наук

Білоцерківський державний аграрний університет

КЛІНІКО-МОРФОЛОГІЧНА ДІАГНОСТИКА ХРОНІЧНОГО ПЕРЕБІГУ САЛЬМОНЕЛЬОЗУ В СВИНЕЙ

Сальмонельоз поросят залишається й дотепер нагальною соціально-економічною проблемою. Особливістю перебігу є те, що в 60–70% випадків він проходить у поєднанні з іншими інфекційними захворюваннями.